

**FAKULTA PRÁVNICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI**

Posudek oponenta

na diplomovou práci

Moniky Babušákové

na téma: „Činnost státního zastupitelství v České republice a porovnání s jinými zeměmi“

V úvodu předložené diplomové práce si autorka především klade za cíl: „...jasně a srozumitelně přiblížit a popsat problematiku spojenou se státním zastupitelstvím. Především zde bude hojně využívána česká právní úprava, ...“ a „co nejvíce přiblížit a určit pravomoci a mantinely, které se týkají právě této pro mě velmi specifické instituce“. Ambicí autorky je také zabývat se rozbořem soustavy státního zastupitelství v České republice se zaměřením na pravomoc Nejvyššího státního zastupitelství a nejvyššího státního zástupce, a dalšími obecnými otázkami vyplývajícími zejména ze zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů. Autorka si dále vymezuje za cíl stručně pojednat o historii státního zastupitelství na našem území (srov. kapitolu 4.). Samostatně si klade za cíl pojednat o úloze a postavení státního zastupitelství v konkrétních stádiích trestního řízení (srov. kapitolu 5. a 6.). Tuto materii lze ostatně považovat za zásadní, neboť kvalifikační práce je zadána na katedře trestního práva. V další části diplomové práce se autorka zavazuje zpracovat (právní) komparaci státního zastupitelství v České republice s vybranými zahraničními právními úpravami (srov. kapitolu 8 až 15).

Z uvedených cílů je zřejmé, že si autorka stanovila velmi ambiciózní cíle, a to s ohledem na obecné požadavky na úroveň a hloubku zpracování a také aktuálnost zvolené problematiky.

Diplomová práce obsahuje celkem 54 stran vlastní textové části, a to včetně cizojazyčného resumé. Dále obsahuje seznam použitých pramenů. Kvalifikační práce tedy splňuje minimální přípustný rozsah vlastního textu, který je stanoven vyhláškou děkana FPR č. 33D/2019, o státní závěrečné zkoušce – obhajoba diplomové a bakalářské práce.

Struktura předložené kvalifikační práce odpovídá schváleným zásadám pro vypracování. Dílo je přehledně členěno, autorka si však podle mého názoru dostatečně nevyjasnila a nezhodnotila rozměry zpracované problematiky a především podíl a význam jednotlivých částí zvoleného tématu, a to zejména s ohledem na jejich trestněprávní rozměr. V tomto ohledu opětovně připomínám, že kvalifikační práce byla zadána na katedře trestního práva, a je tedy zřejmé, že je nutné primárně řešit trestněprávní aspekty zpracované problematiky, a to do potřebné hloubky, aby bylo kvalifikační práci možné považovat za „odborný text, který má charakter rozsáhlejší teoretické studie, která přináší nový pohled na zadaný problém nebo je fundovanou analýzou zkoumaného problému a variant jeho řešení“ – viz. čl. VI. bod 4. vyhlášky děkana FPR č. 33D/2019, o státní závěrečné zkoušce – obhajoba diplomové a bakalářské práce.

Obsah diplomové práce nedokládá potřebnou schopnost autorky pracovat s odbornou literaturou, judikaturou a jinými prameny, neboť autorka vychází z velmi omezeného množství odborné literatury a v podstatě zcela opomíjí aktuální judikaturu, články v odborných recenzovaných časopisech (Trestněprávní revue, Trestní právo, Státní zastupitelství) a jiné originální prameny. Autorka zejména opomíjí základní prameny jako je „klasické“ dílo prof. Fenyky Veřejná žaloba; Díl 1. a 2. Příručka pro práci státního zástupce nebo komentář autorů Koudelka, Růžička, Vondruška - Zákon o státním zastupitelství s komentářem a judikaturou. Pokud se týká zahraničních pramenů, tyto jsou sice zastoupeny, což velmi kladně hodnotím, na druhou stranu se výlučně jedná o prameny, jejichž obsah slouží především k podání toliko základních informací. Tento nedostatek lze ostatně vysledovat také v částech týkajících se české právní úpravy státního zastupitelství, kde autorka používá „informační“ pramen z oficiálního webu Nejvyššího státního zastupitelství (srov. např. s. 11 až 19).

Z hlediska obsahového je zřejmé, že autorka předmětné téma nezpracovala vhodným způsobem, neboť podaný výklad je popisný, téma jako celek je zpracováno povrchně a je tak toliko prostým kompilátem základních informací o daném tématu. Důvodně jsem očekával, že se autorka především pečlivě zaměří na problematiku úlohy státního zástupce v jednotlivých stádiích trestního řízení (srov. rozsah a především obsah kapitoly 5. a 6.), tuto řádně rozpracuje, a to za použití odborné literatury (komentářů, článků), judikatury, ale i příslušných pokynů obecné povahy nejvyššího státního zástupce a případně též stanovisek nejvyššího státního zástupce. Posledně zmiňované prameny ostatně ani autorka vůbec nepoužívá (a mezi použitými prameny ani neuvádí), a je tedy otázkou, zda má např. o existenci pokynu nejvyššího státního zástupce ze dne 3. 9. 2019, o postupu státních zástupců v trestním řízení, alespoň povědomost.

Pokud se týká obsahu ostatních zpracovaných kapitol, i z těchto je zřejmé, že autorka tyto zpracovala toliko povrchně. Např. v kapitole 3. 4. nazvané Působnost vrchních státních zastupitelství autorka uvádí pouze obecný text, a to ve zcela omezeném rozsahu. Je sice pravdou, že otázku působnosti vrchních státních zastupitelství řeší (poněkud nesystematicky) v rámci kapitoly 2. 2 nazvané Soustava státního zastupitelství, ale i na tomto místě se v podaném výkladu omezuje toliko na uvedení několika příkladů „zvláštní“ působnosti ve smyslu § 15 vyhlášky č. 23/1994 Sb. (dále jen „vyhláška“), tyto příklady již dále nijak nerozvíjí, ačkoliv je z aplikační praxe i nauky zřejmé, že se jedná o jedno z nejcitlivějších témat. V této části není autorkou řešena ani další situace, zda může či nesmí konkrétní vrchní státní zastupitelství rozhodnout, že k výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení ve věcech trestných činů uvedených v § 15 odstavcích 1 až 4 vyhlášky je příslušné nižší státní zastupitelství (srov. výklad obsažený na s. 12). Opomenut je též hlubší výklad k oprávnění nejvyššího státního zástupce podle § 174a trestního řádu (srov. s. 18).

Za přínosné považuji zpracování kapitol 8 až 15, které však nevykazují znaky právní komparace s vybranou zahraniční právní úpravou, ale lze je považovat toliko za informaci o tom, jak v dané zemi je státní zastupitelství upraveno. Tomu také odpovídají použité prameny, které jsou určeny toliko pro základní orientaci. Pokud se týká kapitoly 10, tato je spíše shrnutím než závěrem a neobsahuje žádné vlastní postřehy autorky. Autorka též zcela opomíjí alespoň zmínit aktuální legislativní vývoj a s tím i spojenou bouřlivou diskusi a předmětnou problematiku z pohledu návrhu nového trestního řádu, který je zveřejněn na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti ČR (<https://justice.cz/web/msp/rekodifikace-trestniho-prava-procesniho>).

Závěrem je zřejmé, že předloženou kvalifikační práci nemohu hodnotit kladně, neboť je zjevné, že po obsahové stránce nesplňuje požadavky, které jsou na diplomovou práci kladeny.

Z tohoto důvodu navrhuji, aby autorka diplomovou práci přepracovala, a to především z pohledu shora vytčených nedostatků.

Předloženou diplomovou práci tedy navrhuji hodnotit stupněm **nevyhověla**.

V Plzni dne 5. 6. 2020

JUDr. Petr Škvain, Ph.D.
oponent diplomové práce